

 โรงพยาบาลอุดรธานี Udon Thani Hospital	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง : การทำให้ปราศจากเชื้อ ในชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ โรงพยาบาลอุดรธานี	หน้า 1/10
		รหัสเอกสาร : PG - ICC - 013 แก้ไขครั้งที่ : วันที่แก้ไข : 20 ส.ย. 2566
ชื่อหน่วยงานผู้จัดทำ : คณะกรรมการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ วันที่บังคับใช้ : 20 ส.ย. 2566		
ผู้ตรวจสอบ : (นางเนาวนิตย์ พลพินิจ) ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ	ผู้เห็นชอบ : (นายทรงเกียรติ เล็กตระกูล) ตำแหน่ง นายแพทย์	
ผู้อนุมัติ : (นายทรงเกียรติ เล็กตระกูล) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอุดรธานี		

บันทึกการแก้ไข

ครั้งที่	หน้า	รายการแก้ไข	วัน/เดือน/ปี
00	ทุกหน้า	ฉบับใหม่	20 ส.ย. 2566

หมายเหตุ หน้าที่ 1 QIC จะเป็นผู้บันทึก

 โรงพยาบาลอุดรธานี Udon Thani Hospital	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง : การทำให้ปราศจากเชื้อ ในชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ โรงพยาบาลอุดรธานี	หน้า 2/10
		รหัสเอกสาร : PG - ICC - 013 แก้ไขครั้งที่ : วันที่แก้ไข : 20 ส.ค. 2566

1. นโยบาย :

ใช้เป็นแนวทางในการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อในชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์โรงพยาบาลอุดรธานี

2. วัตถุประสงค์ :

2.1 เพื่อเป็นแนวทางในการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อในชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่ใช้ภายในโรงพยาบาลอุดรธานี

2.2 เพื่อประกันคุณภาพการทำให้ปราศจากเชื้อในชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์

3. ขอบเขต :

แนวทางการปฏิบัติงานฯ นี้ ใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติในการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อ ในชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่ใช้ในโรงพยาบาลอุดรธานี

4. กลุ่มเป้าหมาย/หน้าที่รับผิดชอบ

- ฝ่ายพัสดุ : รับผิดชอบในการจัดซื้อจัดหา วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ที่เกี่ยวข้องกับการทำลายเชื้อ ทำให้ปราศจากเชื้อ ให้มีเพียงพอ
- เจ้าหน้าที่หอผู้ป่วย/หน่วยบริการทางคลินิกต่าง ๆ : รับผิดชอบในการเบิกชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่ใช้ปราศจากเชื้อ จากหน่วยจ่ายกลาง/ศูนย์เครื่องมือแพทย์ ให้มีเพียงพอ พร้อมใช้
- เจ้าหน้าที่หน่วยจ่ายกลาง/จนท. ศูนย์เครื่องมือแพทย์ : มีหน้าที่ในการรับอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่ใช้แล้วจากหอผู้ป่วย/หน่วยบริการทางคลินิก ล้างทำความสะอาด ทำลายเชื้อ ทำให้ปราศจากเชื้อ และนำอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่ปราศจากเชื้อแจกจ่ายให้แก่หอผู้ป่วย/หน่วยบริการทางคลินิก
- หัวหน้าหอผู้ป่วย/หัวหน้าหน่วยบริการทางคลินิก/หัวหน้าหน่วยจ่ายกลาง : สอน นิเทศงาน ติดตามควบคุมกำกับให้เจ้าหน้าที่ มีการปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด รวมทั้งแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
- พยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วย (ICWN) : สอนงาน ติดตาม นิเทศงาน ควบคุมกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด
- เจ้าหน้าที่ศูนย์เครื่องช่วยหายใจ : เบิกวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับระบบทางเดินหายใจเพื่อแจกจ่ายให้แก่หน่วยงานต่างๆ
- พยาบาลควบคุมการติดเชื้อ (ICN) /หัวหน้าหน่วยจ่ายกลาง : เป็นแกนนำในการจัดทำร่างคู่มือการปฏิบัติงานการทำลายเชื้อที่อ้างอิงมาจากหลักฐานเชิงประจักษ์ เป็นที่ปรึกษา นิเทศ ติดตามการปฏิบัติตามแนวทางฯ

 โรงพยาบาลสุรนารี Isorn Thani Hospital	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง : การทำให้ปราศจากเชื้อ ในชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ โรงพยาบาลสุรนารี	หน้า 3/10
		รหัสเอกสาร : PG - ICC - 013 แก้ไขครั้งที่ : วันที่แก้ไข : 20 ส.ค. 2566

5. นิยามศัพท์/คำจำกัดความ :

การทำความสะอาด (Cleaning) หมายถึง การขจัดอินทรีย์สาร และสิ่งสกปรกต่างๆ ฝุ่นละออง และสิ่งปนเปื้อนต่างๆ ได้แก่ เลือด สารคัดหลั่งต่างๆ ออกจากอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ ต้องทำการล้างทำความสะอาดก่อนนำอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ไปทำลายเชื้อหรือทำให้ปราศจากเชื้อเสมอ เนื่องจากอินทรีย์สารต่างๆ ที่ปนเปื้อนที่อุปกรณ์เครื่องมือแพทย์จะมีผลทำให้น้ำยาทำลายเชื้อหรือวิธีการทำให้ปราศจากเชื้อมีประสิทธิภาพลดลง การทำความสะอาดจึงถือเป็นขั้นตอนแรกของการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อ

การทำลายเชื้อ (Disinfection) หมายถึง การขจัดจุลชีพที่ปนเปื้อนบนอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ หรือบนพื้นผิวต่างๆ ด้วยวิธีทางกายภาพ เช่น การต้มเดือด การใช้ความร้อนแห้ง เป็นต้น และวิธีใช้สารเคมี แต่การทำลายเชื้อ ไม่สามารถทำลายสปอร์ของเชื้อจุลชีพ หรือ พรีออน

การทำให้ปราศจากเชื้อ (Sterilization) หมายถึง การกำจัดหรือทำลายเชื้อจุลชีพทุกชนิด รวมทั้งสปอร์ของเชื้อแบคทีเรีย ด้วยวิธีทางกายภาพ และการใช้สารเคมี

อุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ หมายถึง อุปกรณ์เครื่องมือ ที่ใช้ในการดูแลผู้ป่วย แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่
 1) อุปกรณ์เสี่ยงต่อการติดเชื้อสูง (Critical item) คือ อุปกรณ์ที่ต้องทำให้ปราศจากเชื้อ 2) อุปกรณ์เสี่ยงต่อการติดเชื้อปานกลาง (Semi-critical item) คืออุปกรณ์ที่ต้องทำลายเชื้อระดับสูง สัมผัสเยื่อ และ 3) อุปกรณ์เสี่ยงต่อการติดเชื้อต่ำ (Non-critical item) คืออุปกรณ์สัมผัสภายนอก

การประกันคุณภาพการทำให้ปราศจากเชื้อ หมายถึง ขบวนการปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่า อุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่ผ่านการทำให้ปราศจากเชื้อ มีความปราศจากเชื้อ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ การตรวจสอบทางด้านกายภาพของเครื่องนึ่งฆ่าเชื้อ การควบคุมด้านเคมีด้วยการใช้แถบเคมีภายใน/ภายนอก และการควบคุมทางด้านชีวภาพด้วยการทดสอบ Spore test

แนวทางปฏิบัติ
เรื่อง : การทำให้ปราศจากเชื้อ
ในชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ โรงพยาบาลอุดรธานี

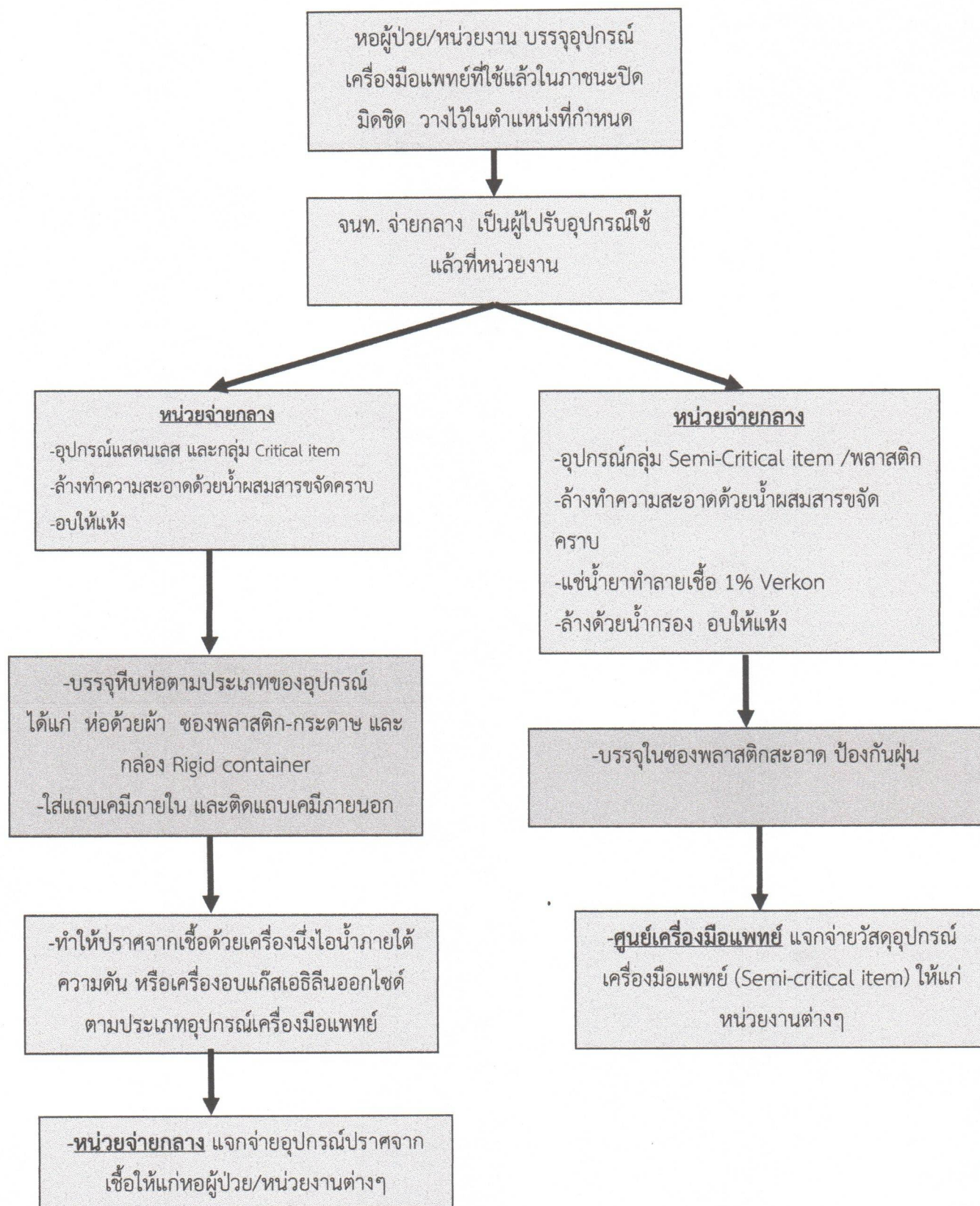
หน้า 4/10

รหัสเอกสาร : PG - ICC - 013

แก้ไขครั้งที่ :

วันที่แก้ไข : 20 มี.ย. 2566

6. Flow การปฏิบัติในการทำให้ปราศจากเชื้อในชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ โรงพยาบาลอุดรธานี

 โรงพยาบาลอุดรธานี Udon Thani Hospital	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง : การทำให้ปราศจากเชื้อ ในชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ โรงพยาบาลอุดรธานี	หน้า 5/10
		รหัสเอกสาร : PG - ICC - 013 แก้ไขครั้งที่ : วันที่แก้ไข : 20 ส.ย. 2566

7. ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ :

7.1 การรับอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่ใช้แล้ว (อุปกรณ์สกปรก) ที่หอผู้ป่วย

1) การไปรับอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่ใช้แล้ว /มีการปนเปื้อนเชื้อจุลชีพ เจ้าหน้าที่จากหน่วยจ่ายกลาง จะแบ่งเป็น 5 สาย ในการไปรับอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่หอผู้ป่วย/หน่วยงาน โดยจะไปรับวันละ 3 รอบ ได้แก่

- รอบเช้า (08.00 - 09.00 น.)
- รอบบ่าย (13.00 - 14.00 น.)
- รอบค่ำ (21.00 - 23.00 น.)

2) ขณะที่ไปรับอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่ใช้แล้ว จะใช้รถปิดมิดชิด และใช้แยกกันระหว่างรถสำหรับรับอุปกรณ์ใช้แล้ว และรถสำหรับนำส่งอุปกรณ์ปราศจากเชื้อ

3) หอผู้ป่วย/หน่วยงาน ตรวจสอบและจัดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่ใช้แล้ว บรรจุในภาชนะปิดมิดชิด วางไว้ในตำแหน่งที่กำหนด เพื่อให้เจ้าหน้าที่หน่วยจ่ายกลาง สามารถเข้าไปรับอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่ใช้แล้วได้ โดย

- เครื่องมือชนิดสแตนเลสใช้เสร็จแล้ว ไม่ต้องล้าง แต่ให้เช็ดคราบเลือด/สารคัดหลั่งออกให้มากที่สุด
- สายต่อระหว่างเครื่องดูดเสมหะ ขอให้ดูดล้างน้ำเปล่าให้คราบเลือด/สารคัดหลั่งออกจากสายให้มากที่สุด

4) เจ้าหน้าที่ประจำหอผู้ป่วย คีย์ข้อมูลเพื่อเบิกอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่ปราศจากเชื้อ ผ่านโปรแกรม “เบิกของจ่ายกลาง” โดย

- รอบเช้า คีย์ข้อมูลการเบิกฯ ภายในเวลา 08.00 น.
- รอบบ่าย คีย์ข้อมูลการเบิกฯ ภายในเวลา 12.45 น.
- รอบเย็น คีย์ข้อมูลการเบิกฯ ภายในเวลา 20.30 น.

การนำส่งอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ปราศจากเชื้อให้แก่หอผู้ป่วย/หน่วยงานต่าง ๆ

1) หน่วยจ่ายกลาง จะแบ่งเจ้าหน้าที่และรถสำหรับนำส่งอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ปราศจากเชื้อให้แก่หอผู้ป่วยและหน่วยงานต่าง ๆ เป็น 5 สาย

2) รอบของการนำส่งอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ปราศจากเชื้อ วันละ 3 รอบ ได้แก่

- รอบเช้า ส่งอุปกรณ์ปราศจากเชื้อ เวลา 10.00 น.
- รอบบ่าย ส่งอุปกรณ์ปราศจากเชื้อ เวลา 14.00 น.
- รอบเย็น ส่งอุปกรณ์ปราศจากเชื้อ เวลา 20.00 น.

3) หอผู้ป่วย/หน่วยงาน มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ 1 คน มารับอุปกรณ์ปราศจากเชื้อขณะที่เจ้าหน้าที่หน่วยจ่ายกลางนำส่ง เพื่อตรวจสอบจำนวน set และเวชภัณฑ์ปราศจากเชื้อต่าง ๆ ว่าตรงกับที่ได้คีย์ข้อมูลเบิกหรือไม่

 โรงพยาบาลอุดรธานี Udon Thani Hospital	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง : การทำให้ปราศจากเชื้อ ในชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ โรงพยาบาลอุดรธานี	หน้า 6/10
		รหัสเอกสาร : PG - ICC - 013 แก้ไขครั้งที่ : วันที่แก้ไข : 20 ส.ย. 2566

4) หอผู้ป่วย จัดเก็บอุปกรณ์ปราศจากเชื้อในตู้สำหรับจัดเก็บอุปกรณ์ปราศจากเชื้อ โดยใช้หลักการหยิบใช้ก่อนหลัง (First in First out) พร้อมทั้งตรวจสอบว่าการจัดเก็บเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดหรือไม่

การล้างทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่ผ่านการใช้งานแล้ว (Cleaning) ที่หน่วยจ่ายกลาง
การล้างทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่ใช้งานแล้ว (Cleaning) ที่หน่วยจ่ายกลาง

- 1) หน่วยจ่ายกลาง จะแบ่งอุปกรณ์ เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่
 - อุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ชนิดสแตนเลส และเครื่องแก้ว
 - อุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ชนิดเครื่องสายเครื่องยาง
- 2) การล้างเครื่องมือสแตนเลส จะแบ่งเครื่องมือสแตนเลสเป็น 2 กลุ่ม คือ เครื่องมือสแตนเลสทั่วไป และเครื่องมือสแตนเลสมีคม/มีจุดหมุน เช่น artery, กรรไกรตัดเนื้อ/กรรไกรตัดไหม
- 3) เครื่องมือสแตนเลสทั่วไป จะล้างในอ่างล้างอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ ล้างโดยใช้น้ำยาเอนไซม์ และมีอุปกรณ์เครื่องมือสแตนเลสทั่วไปบางชนิด นำไปล้างในเครื่องล้างอัตโนมัติ เช่น อุปกรณ์เครื่องมือผ่าตัด เป็นต้น
- 4) นำอุปกรณ์สแตนเลส ที่ผ่านการล้างเรียบร้อยแล้ว นำเข้าเครื่องอบแห้ง
- 5) เครื่องมือสแตนเลสที่มีคม /หรือมีจุดหมุน จะนำอุปกรณ์เหล่านี้ เข้าเครื่องล้างอัลตราโซนิก
- 6) เครื่องยาง ได้แก่ สาย Circuit เครื่องช่วยหายใจ, Ambu bag, สายต่อเครื่องดูดเสมหะ จะนำมาล้างทำความสะอาดด้วยน้ำจัดคราบ (detergent) ขัดถูล้างให้สะอาด แล้วนำอุปกรณ์ที่ผ่านการล้างแล้วมาแช่ในน้ำยาทำลายเชื้อ
- 7) แช่อุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ชนิดเครื่องยาง ในน้ำยาทำลายเชื้อ Verkon 1% โดยให้น้ำยาทำลายเชื้อท่วมอุปกรณ์เสมอขณะแช่น้ำยา แช่น้ำยาทำลายเชื้อเป็นเวลา 30 นาที
- 8) ล้างอุปกรณ์เครื่องมือชนิดเครื่องยางที่ผ่านการแช่น้ำยาทำลายเชื้อครบระยะเวลาแล้ว ด้วยน้ำกรอง อย่างน้อย 3 รอบ หรือจนสะอาด
- 9) นำอุปกรณ์เครื่องยางที่ผ่านการทำลายเชื้อ ไปเข้าตู้อบลมร้อน เพื่อให้อุปกรณ์แห้ง
- 10) อุปกรณ์ประเภทสาย Corrugate นำเข้าล้างในเครื่องพลาสติกไรเซชัน ซึ่งเป็นการล้างและทำลายเชื้อ หลังจากนั้นก็นำสาย Corrugate มาเข้าในเครื่องอบแห้ง แล้วแพคในซองพลาสติก เพื่อรอแจกจ่ายให้หน่วยงานต่อไป

การห่ออุปกรณ์เครื่องมือแพทย์

การห่ออุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ หน่วยจ่ายกลาง โรงพยาบาลอุดรธานี มีวิธีการห่อด้วยผ้า ซองพลาสติก-กระดาษ และภาตสำเร็จรูป (Rigid container)

การห่ออุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ด้วยผ้า

- 1) การซักทำความสะอาดผ้าห่ออุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ : ผ้าห่อ Set ทุกชนิด เมื่อผ่านการใช้งานแล้ว หน่วยงาน/หอผู้ป่วยต้องนำไปซักทำความสะอาดที่หน่วยซักฟอกทุกครั้ง เพื่อกำจัดฝุ่นละออง รวมทั้งไอน้ำอิมตัว

 โรงพยาบาลอุดรธานี Udon Thani Hospital	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง : การทำให้ปราศจากเชื้อ ในชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ โรงพยาบาลอุดรธานี	หน้า 7/10
		รหัสเอกสาร : PG - ICC - 013 แก้ไขครั้งที่ : วันที่แก้ไข : 20 มิ.ย. 2566

2) การตรวจสอบคุณภาพผ้า : ผ้าทุกชนิดก่อนนำมาจัดห่อ มีการตรวจสอบคุณภาพผ้า และตรวจสอบความฉีกขาดของผ้า โดยการส่องผ่านโต๊ะเรืองแสง หลังจากนั้นจะแยกผ้าแต่ละขนาด เช่น ผ้า 90 x 90 นิ้ว, ผ้าสี่เหลี่ยมเจาะกลาง เป็นต้น รวมทั้งพับผ้าให้เรียบร้อยพร้อมนำมาจัดชุดได้เลย

3) การห่ออุปกรณ์เครื่องมือด้วยผ้า : หน่วยจ่ายกลาง มีการห่อ 2 วิธี คือ

- ห่อด้วยผ้า 2 ชั้น 1 ผืน ได้แก่ Set Flush, Set ทำแผล กำหนดมีอายุการใช้งาน 7 วัน
- ห่อด้วยผ้า 2 ชั้น 2 ผืน ได้แก่ Set ที่เหลือทั้งหมด กำหนดให้มีอายุการใช้งาน 30 วัน

การห่ออุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ด้วยซองพลาสติก-กระดาษ

1) ซองพลาสติก-กระดาษ ที่โรงพยาบาลอุดรธานี นำมาบรรจุอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ ใช้บรรจุอุปกรณ์ที่เป็นชิ้นๆ และเลือกขนาดของซองพลาสติก-กระดาษที่มีขนาดเหมาะสมกับอุปกรณ์นั้นๆ

2) อุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ ที่เหมาะสมสำหรับบรรจุในซองพลาสติก-กระดาษ ได้แก่ กรรไกรตัดเนื้อ กรรไกรตัดไหม Artery, Forceps เป็นต้น

3) การระบายละอองน้ำห่อของพลาสติก-กระดาษ ไม่เขียนด้วยปากกา เพราะมีโอกาสทำให้กระดาษทะลุได้ ไอน้ำ/แก๊สเอธิลีนออกไซด์ จะเข้าไปฆ่าเชื้อทางกระดาษ ให้ติดกระดาษป้ายห่อ/สติ๊กเกอร์ด้านพลาสติก

4) เว้นระยะห่างจากรอยซีส ด้านที่จะเปิดใช้งาน อย่างน้อย 2 นิ้ว

5) กำหนดอายุการใช้งานของอุปกรณ์ที่บรรจุในซองพลาสติก-กระดาษ หลังจากทำให้ปราศจากเชื้อ ทั้งวิธีการนึ่งด้วย autoclave, และอบฆ่าเชื้อด้วยแก๊สเอธิลีนออกไซด์ มีอายุ 180 วัน หรือ 6 เดือน

การห่ออุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ด้วยกล่องสำเร็จรูป (Rigid container)

1) ใช้บรรจุอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์สำหรับผ่าตัด เนื่องจาก มีอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่จำนวนมาก และมีน้ำหนักมาก

2) ล้างและเช็ดทำความสะอาด Rigid container หลังการใช้งานทุกครั้ง พร้อมทั้งเปลี่ยนกระดาษกรองที่สำหรับให้ไอน้ำผ่านเข้าไปใน Set ทุกครั้ง

3) กำหนดอายุการใช้งานของ Rigid container หลังผ่านการทำให้ปราศจากเชื้อด้วยไอน้ำภายใต้ความดัน 30 วัน

การนำอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่จัดห่อเรียบร้อยแล้วเพื่อใส่เข้าไปในเครื่องนึ่งฆ่าเชื้อ

1) บุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในห้องนึ่ง จะมีหน้าที่ตรวจสอบห่ออุปกรณ์เครื่องมือแพทย์อีกครั้งหนึ่งว่าห่อเรียบร้อยหรือไม่

2) บุคลากรจะตรวจสอบหมายเลขเครื่องนึ่ง และรอบการนึ่ง เพื่อเป็นข้อมูลใน Label หน้าห่อ แล้วนำอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ จัดเรียงในแนวตั้ง และไม่แน่น สามารถนำฝ่ามือสอดเข้าระหว่างแต่ละ set ได้

3) ทำการนึ่งให้ปราศจากเชื้อตามชนิดของเครื่องนึ่ง

 Isan Thani Hospital	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง : การทำให้ปราศจากเชื้อ ในชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ โรงพยาบาลอุดรธานี	หน้า 8/10
		รหัสเอกสาร : PG - ICC - 013 แก้ไขครั้งที่ : วันที่แก้ไข : 20 ส.ย. 2566

การทำความสะอาดและการทำลายเชื้ออุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ชนิดที่ทำด้วยพลาสติก หรืออุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่ทนความร้อนสูงไม่ได้

อุปกรณ์เหล่านี้ ที่มีใช้ในโรงพยาบาลอุดรธานี ได้แก่ อุปกรณ์เครื่องสายเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ เช่น สาย Circuit เครื่องช่วยหายใจ สายออกซิเจนแคนนูล่า airway เป็นต้น ซึ่งโรงพยาบาลอุดรธานี มีแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับอุปกรณ์เหล่านี้ ดังนี้

1) หอผู้ป่วย/หน่วยงาน หลังจากใช้อุปกรณ์เหล่านี้เสร็จแล้ว จะนำอุปกรณ์บรรจุในถุงพลาสติก หรือในกล่องปิดมิดชิด กรณีสายต่อ Suction ให้ดูดน้ำล้างสายออกให้มากที่สุด แล้ววางในจุดที่กำหนดเพื่อรอเจ้าหน้าที่หน่วยจ่ายกลางมารับอุปกรณ์เหล่านั้นตามเวลา

2) เมื่อเจ้าหน้าที่หน่วยจ่ายกลาง รับของสกรปรกลงไปที่จุดบริเวณล้างแล้ว จะคัดแยกและตรวจสอบอุปกรณ์นำอุปกรณ์นั้นๆ ลงในถังที่บรรจุน้ำผสมน้ำยาฆ่าเชื้อ (detergent) นาน 10 นาที เพื่อให้เลือด/สารคัดหลั่งหลุดออกจากอุปกรณ์

3) ล้างอุปกรณ์ในข้อ 2 ด้วยน้ำเปล่าให้สะอาด แล้วนำอุปกรณ์ลงในถังที่บรรจุน้ำยาทำลายเชื้อ 1% Verkon โดยให้อุปกรณ์อยู่ในน้ำยาทำลายเชื้อ แช่นาน 30 นาที แล้วล้างออกด้วยน้ำกรองให้สะอาด

4) นำอุปกรณ์ที่ล้างสะอาดเรียบร้อยแล้ว เข้าในตู้อบลมร้อน ตั้งอุณหภูมิตามที่กำหนด จนอุปกรณ์เหล่านั้นแห้ง

5) นำอุปกรณ์ที่แห้งแล้ว บรรจุในถุงพลาสติกสะอาด ติดป้ายหน้าห่อ เพื่อจัดเตรียมสำหรับศูนย์เครื่องช่วยหายใจมาเบิกเพื่อนำไปแจกจ่ายให้หน่วยงาน/หอผู้ป่วยต่างๆ ต่อไป

การแจกจ่ายอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ โดยศูนย์เครื่องมือแพทย์ (โทร 1349)

1) หอผู้ป่วย/หน่วยงาน เขียนใบรายการอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่ต้องการเบิกในสมุดเบิกของ แล้วนำไปเบิกได้ที่ศูนย์เครื่องมือแพทย์ โดยถ้าเป็นอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่เบิกปกติ จะส่งเบิกได้ทุกเวอร์เช้าวันราชการ ส่วน ambu bag หอผู้ป่วยไอซียู แลกได้ในทุกเวอร์บาย

2) ในกรณีเป็นอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วย COC ที่ต้องนำไปใช้ต่อเนื่องที่บ้าน หอผู้ป่วย/ญาติ ต้องนำเอกสารเบิกอุปกรณ์นั้นๆ ผ่านที่หน่วยงานศูนย์ดูแลต่อเนื่องในเวลาราชการ แล้วจึงนำส่งที่ศูนย์เครื่องมือแพทย์

3) กรณีที่ผู้ป่วย COC มีการจำหน่ายในวันหยุดราชการ และหอผู้ป่วยยังไม่ได้มีการประสานกับ COC ขอให้หอผู้ป่วยรายงานพยาบาลตรวจการก่อน แล้วจึงนำเอกสารมาที่ศูนย์เครื่องมือแพทย์

การประกันคุณภาพการทำให้ปราศจากเชื้อ

หน่วยจ่ายกลาง โรงพยาบาลอุดรธานี มีแนวทางการปฏิบัติในการประกันคุณภาพการทำให้ปราศจากเชื้อในชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ต่างๆ ดังต่อไปนี้

 โรงพยาบาลอุดรธานี Udon Thani Hospital	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง : การทำให้ปราศจากเชื้อ ในชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ โรงพยาบาลอุดรธานี	หน้า 9/10
		รหัสเอกสาร : PG - ICC - 013 แก้ไขครั้งที่ : วันที่แก้ไข : 20 ส.ย. 2566

1) การตรวจสอบทางด้านกายภาพ : เจ้าหน้าที่ห้องนี้ จะทำการตรวจสอบเครื่องนึ่งฆ่าเชื้อ ทั้ง Autoclave และเครื่องอบแก๊สเอธิลีนออกไซด์ ได้แก่ ตรวจสอบเกจวัดอุณหภูมิ ความดัน ระดับน้ำ ประเก็น เป็นต้น ก่อนปฏิบัติงานทุกวัน

2) การตรวจสอบทางด้านเคมี : มีการปฏิบัติ 2 อย่างดังนี้

2.1 การตรวจสอบการไล่อากาศออกจากช่องอบของเครื่องนึ่งไปน้าภายใต้ความดัน ของเครื่องนึ่งชนิด Pre-vacuum sterilizer โดยการใช้ห่อทดสอบ Bowdick test ทุกเครื่อง ทุกวันก่อนนึ่ง

2.2 การใช้แถบเคมีภายในและแถบเคมีภายนอก สำหรับห่ออุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ทุกหีบห่อ

3) การตรวจสอบทางด้านชีวภาพ : มีการทำการทดสอบทางชีวภาพในเครื่องนึ่งฆ่าเชื้อทุกเครื่องทุกวัน และถ้ามีการนึ่งทำให้ปราศจากเชื้อในเครื่องมือแพทย์ที่จะนำไปใช้สำหรับผู้ป่วยใส่ท่อช่วยหายใจ จะทำการทดสอบทางชีวภาพทุกรอบ แล้วจะนำหลอด Spore test ไปใส่ในเครื่องอ่านผล ปัจจุบัน หน่วยจ่ายกลาง โรงพยาบาลอุดรธานี ใช้ Spore test ชนิดอ่านผล 24 นาที

 โรงพยาบาลอุดรธานี Udon Thani Hospital	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง : การทำให้ปราศจากเชื้อ ในชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ โรงพยาบาลอุดรธานี	หน้า 10/10
		รหัสเอกสาร : PG - ICC - 013 แก้ไขครั้งที่ : วันที่แก้ไข : 20 ธ.ค. 2566

8. เอกสารอ้างอิง :

สุวรรณชัย วัฒนาวิจิตรชัย และอภิชาติ วชิรพันธ์ (บรรณาธิการ). 2563. แนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล. สำนักพิมพ์อักษรกราฟฟิคแอนด์ดีไซน์. นนทบุรี.

อะเคื้อ อุณหเลขกะ. 2556. หลักและแนวปฏิบัติในการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อ. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. โรงพิมพ์มิ่งเมือง เชียงใหม่.

Center for Disease Control and Prevention (CDC). 2008. Guideline for Disinfection and Sterilization in Healthcare Facilities.

Lin Moi Lin. 2017. The APSIC guidelines for disinfection and sterilization of instruments in healthcare facilities.

9. ตัวชี้วัด :

9.1 อุบัติการณ์ความไม่พร้อมของอุปกรณ์เครื่องมือที่ผ่านการทำให้ปราศจากเชื้อ

9.2 อุบัติการณ์ผลการทดสอบทางด้านชีวภาพ ให้ผลเป็นบวก

10. ภาคผนวก :

10.1 ตัวอย่างการห่ออุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ในซองพลาสติก-กระดาษ และการระบุหน้าป้ายห่อชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์

ภาคผนวก

การห่ออุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ ในซองพลาสติก-กระดาษ

การระบุหน้าป้ายห่อชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์

